

کد کنترل

438

A

آزمون ورودی دوره دکتری (نیمه‌تمکز) – سال ۱۴۰۰

دفترچه شماره (۱)

صبح جمعه

۹۹/۱۲/۱۵

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
سازمان سنجش آموزش کشور

اگر دانشگاه اصلاح شود مملکت اصلاح می‌شود.
امام خمینی (ره)

رشته زبان‌های باستانی ایران – کد (۲۸۰۹)

مدت پاسخ‌گویی: ۱۲۰ دقیقه

تعداد سؤال: ۹۰

عنوان مواد امتحانی، تعداد و شماره سوالات

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره
۱	مجموعه دروس تخصصی: زبان‌های ایران باستان و میانه (اوستایی – فارسی باستان – فارسی میانه پهلوی) – پارسی – سعدی) – فرهنگ ایران باستان – تاریخ ایران پیش از اسلام	۹۰	۱	۹۰

استفاده از ماشین حساب مجاز نیست.

این آزمون نمره منفی دارد.

* داوطلب گرامی، عدم درج مشخصات و امضا در مندرجات جدول ذیل، بهمنزله عدم حضور شما در جلسه آزمون است.

اینجانب ..... با شماره داوطلبی ..... با آگاهی کامل، یکسان بودن شماره صندلی خود را با شماره داوطلبی مندرج در بالای کارت ورود به جلسه، بالای پاسخ نامه و دفترچه سؤالات، نوع و کد کنترل درج شده بر روی دفترچه سؤالات و پائین پاسخ نامه ام را تأیید می نمایم.

امضا:

-۱ واژه مشخص شده از کدام ریشه است؟

tiſtriio zī raēuuā x'arənaŋ'hå auuām pairikām ādarəzaiieiti bibdāišca auuanəmnāiſca
vispabdāiſca mənaiiən ahe yaθa hazaŋrəm narəm ōim narəm ādarəzaiiōt yōi hiiŋ
asti aojaŋha aojiſta.

²van- : برخاستن

¹van- : برتری داشتن

⁴van- : انداختن

³van- : خواستن، آرزو کردن

ستاک واژه مشخص شده چیست؟

-۲

tiſtr̠im ... yazamaide, yim vispāiš paitišmarənte yāiš spəntahe mainiūuš dāmən aðairi.

zəmnāiſca ... yāca fraptərəjən ... yāca upairi tå akarana anayra ašaonō stiš āiðe

fraptərəjā- (۲)

fraptərəja- (۱)

fraptərəjant- (۴)

fraptərəjāt- (۳)

نظر بیلی درباره معنی و اشتقاء āfəntō چیست؟

-۳

yahmya sāstārō aurva paoirišīrå rāzayante yahmya garayō bərəzantō pouru.vāstarāŋhō

āfəntō θātairō gave frāðayente yahmya jafra carayō urvāpāŋhō hištente yahmya āpō

nāvayå

(۱) «راه، گذر» مأخوذه از ^{*}ā-pant

(۲) «دشت، جلگه» از ریشه fan- «فروود آمدن»

(۳) «پرآب، آبدار» مأخوذه از ^{*}āp-vant

(۴) «مراقب، پاینده» مأخوذه از ^{*}āfyant- صفت فاعلی گذرا از ریشه pā-

کدام گزینه در مورد ساخت واژه مشخص شده درست است؟

-۴

aspacił yōi miθrō.drujām vazyastrā bavainti tacintō nōiṭapayeinti barəntō nōiṭ

frastanvanti vazəntō nōiṭ framanyente

«yāh - vaz+yästra (۲)

az Rīsheh - ah- vazya+ästra (۱)

az Rīsheh - ans- vazya+ästra (۴)

az Rīsheh - ah- vazya+astra (۳)

-۵ ترجمه دقیق عبارت اوستایی زیر کدام است؟

*draējistō.təmaēšuua ... aētā x^varəθā x^varatu ... vīspəm ā ahmāt yaṭ hanō vā zaururō
vā pairištā.xšudrō bauuāṭ.*

(۱) او (= نساکش) آن ناچیزترین خوراک‌ها را باید بخورد تا زمانی که فرتوت، سالخورده یا عقیم شود.

(۲) در دورترین [مکان] او (= نساکش) آن خوراک‌ها را بخورد، تا هنگامی که پیر، فرتوت و یا عقیم باشد.

(۳) در میان درویش‌ترین (افراد)، او (= نساکش) آن خوراک‌ها را بخورد، تا اینکه فرتوت یا سالخورده یا عقیم شود.

(۴) در دورافتاده‌ترین (جای‌ها) او (= نساکش) آن خوراک‌ها را باید بخورد، تا آن‌گاه که فرتوت، پیر یا عقیم باشد.

کدام گزینه ترجمه عبارت اوستایی زیر مطابق با تعبیر گروهیج است؟

-۶

yahmiia garaiiō bərəzaṇtō pouru.vāstrāṇjhō āfəṇtō θātairō gauue frāðaiiən.

(۱) جایی که کوه‌های بلند پرچراگاه پرآب علوفه برای گاوان فراهم می‌کنند.

(۲) جایی که کوه‌های بلند، دشت‌های پرچراگاه برای گاوان علوفه فراهم می‌کنند.

(۳) جایی که کوه‌های بلند آبدار (/ پرآب)، چراگاه‌های بسیار برای تغذیه گاوان فراهم می‌کنند.

(۴) جایی که کوه‌های بلند پرچراگاه پاینده (/ پناه‌دهنده)، (پرستاران) مشفق برای گاوان فراهم می‌کنند.

طبق نظر کلنز *a uuən* در عبارت اوستایی زیر چه نوع کلمه‌ای است و نقش دستوری آن کدام است؟

-۷

taða dim ahurō mazdå auuən dāta.

(۱) حالت مفعولی جمع مذکور از *auuən* اسم مذکور به معنی «یاری، حمایت».

(۲) فعل مضارع التزامی (در معنی ماضی)، سوم شخص جمع گذرا، از ریشه *-av-* «یاری کردن».

(۳) فعل ماضی استمراری، سوم شخص مفرد، در اصل **a-uuən-t-* با پیشوند *ā* از ریشه *-van-* «انداختن، افکندن».

(۴) فعل ماضی استمراری سوم شخص مفرد از ریشه *-an-* «نفس کشیدن» با پیشوند *auua* «بر چیزی (حالت مفعولی) دمیدن».

در کدام عبارت اوستایی، حالت اضافی (Genitive) نقش فاعلی دارد؟

-۸

1) kuua paoirim aijhå zəmå šaištə

2) dātarə gaēθanäm astuuaitinäm ašāum

3) x^varənō ... yaṭ asti airiianäm daxiiunäm

4) uruuaranäm zairi.gaonanäm zaramaēm paiti zəmāda uzuxšiieinti

به عقیده کلنز معنی صفت مرکب اوستایی- *xšuuiβi.išu-* (صفت آرش) چیست؟

(۱) تیز تیر / دارای تیر تند و تیز

(۲) دارنده تیر مرتعش / لرزان

(۳) دارنده تیر شتابنده

(۴) دارنده تیر جهنده

-۹

- ۱۰ کدام گزینه ترجمه عبارت اوستایی زیر مطابق ترجمه بارتلمه و به پیروی از او، ول夫 است؟

āat tē nūrām frauuazənti dūraēuruuaēsəm aðbāntō uruuaēsəm nāšəmna.

- (۱) پس اینک آنان (= ستارگان و ماه و خورشید) به نقطه گردش (= پایان) دور دست راه فرا می‌روند تا اینکه به نقطه گردش (= پایان راه) فرا رسند.

- (۲) پس آن‌ها (= ستارگان و ماه و خورشید) اکنون به (راه) دور گردش فرا می‌روند تا اینکه به نقطه گردش (= پایان) راه رسند.

- (۳) پس اینک آنان (= ستارگان و ماه و خورشید) به (راه) دور گردش فرا می‌روند تا به نقطه گردش (آن) فرا رسند.

- (۴) پس اینک آنان (= ستارگان و ماه و خورشید) به پایان راه گراییده تا به آخرین نقطه گردش برسند.

واژه **saēta** در عبارت اوستایی **zā...yā darəya akaršta saēta** چه نوع واژه‌ای است؟

- (۱) فعل انشایی (inj.) سوم شخص مفرد ناگذر از ریشه **sāy** «قرار دادن»

- (۲) فعل ماضی نقلی (perf.) سوم شخص مفرد ناگذر از ریشه **sāy** «ماندن، افتادن؛ آسودن»

- (۳) فعل ماضی استمراری (impf.) سوم شخص مفرد ناگذر از ریشه **sāy** «ماندن، افتادن؛ آسودن»

- (۴) حالت فاعلی مفرد مؤنث (منطبق با **zā**) صفت: «مانده، افتاده» (در اصل صفت مفعولی از ریشه **sāy**)

- ۱۲ واژه **aibiš** در عبارت زیر چه نوع کلمه‌ای است؟

zā ... yā karšiia karšiuuata aibiš taṭ vaŋhəuš aiβi. šoiθni

- (۱) ضمیر اشاره، حالت بایی جمع از **a** - «این»

- (۲) اسم، حالت بایی جمع مؤنث (در اصل **ap-biš**) از ستاک **ap** «آب»

- (۳) صفت، حالت فاعلی مفرد مؤنث از **aibiz-** «آرزومند» از ریشه **āz** «آرزو کردن»

- (۴) صفت، حالت فاعلی مفرد مؤنث از **aibiš-** / **iš-** «خواهنه» از ریشه **aēš-** / **iš-** «خواستن»

کدام گزینه درباره واژه **āfrasāne** در عبارت **bāða iða āfrasāne danjhubiiō** صحیح است؟

- (۱) فعل مضارع التزامی اول شخص مفرد ناگذر از ریشه **fras-** «پرسیدن» با پیشوند **ā** «گفتگو کردن»، مادة مضارع:

ā-frasa-

- (۲) فعل مضارع التزامی اول شخص مفرد ناگذر از ریشه **par-** «گذشتن» با پیشوند **ā** «آمدن»، مادة مضارع:

ā-frasa-

- (۳) فعل مضارع التزامی، اول شخص مفرد ناگذر از ریشه **fraθ-** «گستردن» با پیشوند **ā** در باب ناگذر: «خود را گستردن»، مادة مضارع آغازی:

ā-frasa-

- (۴) فعل مضارع التزامی اول شخص مفرد ناگذر از ریشه **ar-** «حرکت کردن» با پیشوندهای **ā** و **fra**: «فرارسیدن»، مادة مضارع **ā-frasa-ā** (با حذف یک هجای همسان > ***ā-fra-rasa-**)

- ۱۴ ترجمه دقیق عبارت اوستایی زیر در کدام گزینه آمده است؟

bāða iða hištahē ańiehe duuare sraiianō x'arəntīš pərəsəmnaēšuca.

- (۱) بواقع، از این پس، خمیده بر در دیگری، در میان پرسندگان (= گدایان) خوارکی‌ها، می‌ایستی.

- (۲) هر آینه اینجا، بر در دیگران تکیه‌زده، در میان پرسندگان (= گدایان) خوارکی‌ها، می‌ایستی.

- (۳) بواقع، از این پس، در میان دیگر پرسندگان خوارکی‌ها، خمیده بر در (مردمان) خواهی ایستاد.

- (۴) همواره اینجا بر در دیگری، خمیده (= با حالی نزار) در میان پرسندگان خوارکی‌ها خواهی ایستاد.

- ۱۵ - کدام مورد درباره واژه **uštrāñhō ...uziiānto zemāt parətamna** در عبارت **uštrāñhō ...uziiānt** صحیح است؟

۱) صفت فاعلی گذرا: «برخیزنده»، از ریشه (ay-) با پیشوند uz: «برخاستن»

۲) صفت فاعلی گذرا: «خیزبردارنده»، از ریشه zā- «رفتن» با پیشوند uz: «خیز برداشت»

۳) صفت فاعلی گذرا: «دمان» از ریشه vaz- درجه ضعیف ریشه) «وزیدن، تند رفتن»

۴) صفت فاعلی گذرا: از ریشه yā- «رفتن» با پیشوندهای uz و ā: «بلند شدن از ... (با حالت ازی)

کدام مورد نظر هومباخ - ایچاپوریا درباره واژه **juuaiiō** در عبارت اوستایی زیر است؟

- ۱۶ -

jasāt juuaiiō amərəxtiš daθaite frašəm vasna aŋhuš.

۱) حالت فاعلی مفرد مذکر از ستاک **juuaiia-** صفت: «زنده» با پسوند -ya- مشتق از ریشه **jīv-** «زیستن»

۲) حالت فاعلی مفرد مذکر و کتابتی است به جای **jīuuiiō** **jīuuiia-** «زنده» با پسوند -ya- مشتق از **jīv-** «زیستن»

۳) صورت ناهمگون شدهای از **juuēibiiō** (*juuaēuuuiō) (ماخوذ از **juuēibiiō**) حالت برایی جمع مذکر از **juua-** صفت: «زنده»

۴) حالت فاعلی مفرد مذکر از **juuaiiant-** صفت فاعلی گذرا «احیاء‌کننده، زنده‌کننده» از ماده مضارع سببی **juu-aia-** از ریشه **jīv-** «زیستن»

- ۱۷ - کدام گزینه پیشنهاد گروهی درباره معنی و اشتقاق واژه **frāšma-** (در ترکیب **frāšmō.dāti-**) در عبارت **hū frūšmō.dātōit** است؟

۱) صفت به معنی «نیروی خشن» مشتق از ریشه **fraš-** «نیرومند کردن»

۲) صفت به معنی «درخشندۀ، درخشنان»، مشتق از ریشه **fraš-** «درخشیدن»

۳) اسم به معنی «درخشش، درخشندگی» با پیشوند **fra-** مشتق از ریشه **šam-** «درخشیدن»

۴) اسم به معنی «پرتو، درخشش»، با پیشوند **fra-** مشتق از **š-** (> *[†]kes- > *[†]ks-) «درخشیدن»

- ۱۸ - به عقیده کلنز معنی صفت مركب **uruuāp(a)-** در عبارت **pašne varōiš caēcastahe jafrāhe uruuāpahe** چیست؟

۱) دارای آب(های) شور

۲) دارای آب(های) خروشان

۳) دارای آب(های) موج

- ۱۹ - ترجمه دقیق عبارت اوستایی زیر با توجه به تحلیل کلنز از فعل **frāiiataiiat** در کدام گزینه آمده است؟

hā hē bāzauua gəuruuaiiāt mošu tał̥ ās nōi̥t darəyəm yał̥ frāiiataiiat 0βaxšəmna aoi zām ahuradātəm.

۱) او (= اردویسور) بازوan (= بالهای) او (= پاروه) را گرفت، زود بود آن نه دیر که شتابان او را بر زمین اهورا آفریده رسانید.

۲) او (= اردویسور) بازوan او (= پاروه) را گرفت، زود بود آن نه دیر که (پاروه) تلاش‌کنان بر زمین اهورا آفریده رسید.

۳) او (= پاروه) بازوan (= بالهای) او (= اردویسور) را گرفت، زود بود آن نه دیر که تلاش‌کنان بر زمین اهورا آفریده رسید.

۴) او (= اردویسور) بازوan او (= فریدون) را گرفت، زود بود آن نه دیر که او (= فریدون) نیرومندانه او (= پاروه) را بر زمین اهورا آفریده استوار ایستانید.

-۲۰ ترجمه دقیق عبارت اوستایی زیر با توجه به قرائت‌هایی که برای واژه- *nmāna*- و فعل- *sī* برگزیده شده است، در کدام گزینه آمده است؟

kəm kəmcit nmānəm gātu saēte x'aini.starətəm.

(۱) هرکس در خانه (خود) بر تختی با بستر زیبا می‌آمد.

(۲) در خانه هرکس تختی با بستر زیبا برای آرمیدن است.

(۳) در هر یک از این خانه‌ها (اردوی سور) بر تختی با بستر زیبا می‌آمد.

(۴) در هر خانه‌ای تختی با بستر زیبا قرار دارد (= نهاده شده است).

-۲۱ کدام مورد، نظر بارتلمه (و رایشلت) درباره حالت دستوری، ستاک و معنی واژه *vyāhva* در عبارت زیر است؟
āat tå āpō frašāvayeiti satavaēsō avi haptō.karšvairiš vyāhva yaṭ jasaiti.

(۱) دری جمع مؤنث از ستاک- *vyā* اسم مؤنث: «پوشش» در اینجا «مخازن آب‌ها»

(۲) دری جمع مؤنث از ستاک- *vyam*- اسم مؤنث: «پاداش‌دهی، تقسیم پاداش» در اینجا «محصولات»

(۳) دری جمع مؤنث از ستاک- *vyā* اسم مؤنث: «زایمان» در اینجا «آزاد شدن ابرها از آب»

(۴) دری جمع مؤنث از ستاک- *vyam*- اسم مؤنث: «رحم، زهدان» در اینجا استعاره از «ابرهای باران‌زا»

-۲۲ کدام گزینه برای جای خالی مناسب است؟

Adam Dārayavauš xšāyaθiya vazarka xšāyaθiya xšāyaθiyānām xšāyaθiya -----.

Pārsahyā (۴) Pārsaiy (۳) Pārsāyā (۲) Pārsā (۱)

-۲۳ ستاک واژه موردنظر چیست؟

adam Dārayavauš ... Vištāspahyā puča Aršāmahyā napā.

napāt- (۴) napāh- (۳) napa- (۲) nap- (۱)

-۲۴ پیشوند(ها) و ریشه فعل موردنظر چیست؟

0ātiy Dārayavauš xšāyaθiya imā dāhyāva tayā manā pativāišā^{nt}.

pati- ā-, aiš- (۴) pati- , aiš- (۳) pati- ā- , ay- (۲) pati- , ay- (۱)

-۲۵ صوت مرکب *āu* در میان واژه در خط میخی فارسی باستان چگونه نگاشته می‌شود؟

(۱) نویسه صامتی a دار + نویسه u

(۲) نویسه صامتی u دار + نویسه a

(۳) نویسه صامتی a دار + نویسه a + نویسه u

-۲۶ در عبارت زیر کدام واژه نقش عامل را ایفا می‌کند؟

tayamaiy piča karatam āha^t.

-mai (۴) tayam (۳) taya (۲) piča (۱)

-۲۷ حالت اضافی در کدام‌یک از عبارت‌ها و جملات زیر اضافه بخشی (partitive genitive) است؟

1) adamšām patiyaxšayaiy

2) utātaiy taumā vasiy biā

3) hayā Auramazdāhā framānā

4) Viyaxnahya māhyā XIV raučabiš 0akatā āha^t

-۲۸ کدام‌یک از افعال فارسی باستان در وجه تمنایی صرف شده‌اند؟

adurujiyašāⁿ (۴) akunavašāⁿ (۳) yadiyaišāⁿ (۲) āišāⁿ (۱)

-۲۹ کدام حالت‌های صرفی فارسی باستان از دستگاه صرفی زبان کتبه‌های موجود حذف یا کم‌رنگ شده‌اند؟

(۱) مفعولی له و مفعولی عنه

(۲) مفعولی عنہ و مفعولی معہ

(۳) مفعولی لہ و مفعولی معہ

۴۰	معنی صورت غیر هزوارشی کدام یک از هزوارش‌های زیر است؟	
۴۱	(۱) کدام گزینه املای پهلوی فعل nibištan است؟	۶۲۰۲ (۳)
۴۲	(۱) آمیختن	۶۲۰۱ (۲)
۴۳	(۱) کدام گزینه ترجمهٔ عبارت زیر است؟	۱۱۵۱۱۲۰ (۲)
۴۴	(۱) او از روشنی آسمان زرین، نطفهٔ مردان و گاوان را تقسیم کرد ... (۲) او از روشنی و سبزی آسمان، گوهر تن مردمان را فراز آفرید ... (۳) او از روشنایی آسمان زرین، نطفهٔ تن (= جسم) مردمان را شکل داد ... (۴) او از روشنی و سبزی آسمان، نطفهٔ مردمان و گاوان را فراز آفرید ...	معنی م- (۱) کلیو- و کلیاو- سو-ه- ری- فعل + س-ه-س-ه- ا-ه- ر-ه-ن-ه- ...

u-m padīrag rōšnān winnārd tārān abāxtarān ...

- ۴۵- نوع فعل مشخص شده کدام است؟

٢) فعا سب - مضاد التاءم - سوم شخص جمع

- ۳) فعل جعلی - مضارع اخباری - سوم شخص جمع
۴) فعل ماضی متعددی - سوم شخص مفرد (عامل: ـشـ)

۴۶- کدام گزینه ترجمه عبارت زیر است؟

u-š abar frēstīd astwīhād abāg ē-hazār uzwārdān yaskān ī xwad hēnd wēmārhī ī gōnag gōnag ...

- ۱) او (= اهريمن) استویهاد (= دیومرگ) را آفرید تا یک هزار بیماری را به صورت گوناگون بیاورد ...

۲) استویهاد (= دیومرگ) یک هزار ناخوشی آشکار را که خود (= در حقیقت) بیماری‌های گوناگون است، فرستاد ...

۳) او (= اهريمن) استویهاد (= دیومرگ) را با یک هزار ناخوشی آشکار که خود (= در حقیقت) بیماری‌های گوناگون هستند، فرستاد ...

۴) یک هزار بیماری گوناگون که خود (= در حقیقت) ناخوشی آشکار است، توسط او که استویهاد (= دیومرگ) است، فرستاده شد ...

- ۴۷ - ت جمّة حملة زب کدام است؟

- (۱) این یسن‌ها را پنهان مدارید، به پیوند خویش زند می‌اموزید.
(۲) این یسن‌ها را پنهان مدارید، جز به پیوند خویش زند می‌اموزید.
(۳) این یسن‌ها را تحقیر مکنید، حتی به پیوند خویش زند می‌اموزید.
(۴) این یسن‌ها را تحقیر مکنید، جز به پیوند خویش زند می‌اموزید.

- ۴۸ - در جمله زیر به کدام عدد اشاره شده است؟

سند سلواویسو ا ویسوپا ا ۱ فعله فعو سرس ا ویسو

۲۸۰۸ (۴)

۲۰۸۸ (۳)

۲۸۸ (۲)

۲۱۸ (۱)

- ۴۹ - واژه‌ای که زیر آن خط کشیده شده به چه معنی است؟

فیل ۶۵۹ و ۱۱۰۰ ل و ل

(۴) یکصد سال

(۳) ستوهی، عجز

(۲) ستمبه، ستمگر

(۱) می‌ستایم

- ۵۰ - صورت غیر هزووارشی واژه **سلو** چگونه نوشته می‌شود؟

سلو**فعو****سند****فعل**

hnjft / hnjspl- (۴)

'zwšt / 'zw'r- (۳)

'hyd / 'hynj- (۲)

'zgd / 'dyh- (۱)

- ۵۱ - بن مضارع کدامیک از افعال زیر صحیح است؟

nhxt , nīhenz- (۲)

nhxt , nihenz- (۱)

nhynzyt , nīhenz- (۴)

nhynzyt , nihenz- (۳)

- ۵۲ - آوانویسی درست واژه **-nhynz** و ماده ماضی آن کدام است؟

- ۵۳ - کدام گزینه حرف‌نویسی درست واژه **سند** است؟

'by' d (۴)

'šm' h (۳)

'bg' m (۲)

'hr'm (۱)

- ۵۴ - ریشه کدام واژه متفاوت از سه گزینه دیگر است؟

pdbnd- (۴)

frbst- (۳)

pdbws- (۲)

wbst- (۱)

- ۵۵ - نقش ضمیر **-m** (در **cym**) چیست؟

'wš wxd w'xt kwm 'w yyšw wxybyh pydr 'wd xwd'y nm'c bwrld, kwm ''g'dg **cym**

'c hw wx'st.

(۴) مفعول رایی

(۳) مضافقیه

(۲) متمم

(۱) عامل

- ۵۶ - واژه مشخص شده از کدام ریشه ساخته شده است؟

... ud awištēnd pað paðwahan ud **windišn** ō wahišt šahrdār.

vi-naēd- (۴)

vand- (۳)

²vaēd- (۲)

¹vaēd- (۱)

- ۵۷ - معنی واژه **موردنظر** چیست؟

'c **wyzm'h** 'wd mrzyšn 'wd dwšmtty dwšxwpty 'wd dwšxw 'styh nhynz'd.

(۴) شهوت

(۳) دروغ

(۲) تهمت

(۱) حسد

- ۵۸ - صرف درست برای جای خالی کدام است؟

ud was būd hēnd kē-m az wēmārīh .....

āxēzēnād (۲)

āxēzēnād hēnd (۱)

āxēzēnād hē (۴)

āxēzēnād hēm (۳)

- ۵۹ - قرائت بویس از واژه‌های موردنظر کدام است؟

pd wzrg š'dyft 'w mn w'xt kw 'c kw 'yy tw bg 'wd **njywg**.

āyē - tū - anžīwag (۲)

āyē - tō - anžīwag (۱)

ay - tū - anžīwag (۴)

ay - tō - anžīwag (۳)

-۶۰- نقش دومین **kē** در جمله زیر چیست؟

u-š bōðestān wirāst ēw kē nēw aryāw ud iškift gušād kē kēž hāwsār nē ast.

(۲) مضافة الـ	(۱) اضافه
(۴) مسندا لـ	(۳) متمم

-۶۱- پیشوند واژه موردنظر چیست؟

'wd 'e zrw'nd'd br'd fry'ng nyw nyw bwrdyšnwhr hym, ey pd 'ym kyrbg 'w hrwyn br'dr'n prwrz'd.

pari- (۲)	fra- (۱)
upari- (۴)	para- (۳)

-۶۲- معادل پهلوی اشکانی جمله زیر کدام است؟

tigrāh ēn man mazdēsn bay šābuhr.

- 1) tigrāh im az mazdēzn bay šābuhr.
- 2) widāwan ēd man mazdēsn bay šābuhr.
- 3) widāwan im man mazdēzn bay šābuhr.
- 4) widāwan im man mazdēzn bay šābuhr.

-۶۳- جمله زیر مربوط به چندمین سال پس از تاجگذاری اردشیر بابکان است؟

BYRH prwrtyň ŠNT LVII 'twry 'rthštr ŠNT XL 'twry šhpwhry ZY 'twr'n MLK' ŠNT XXIII.

(۲) چهل	(۱) بیست و چهار
(۴) شصت و چهار	(۳) پنجاه و هشت

-۶۴- کدام گزینه درباره فعل **framād** در جمله زیر درست است؟

pas amāh framād kē čēdag ūrōndar čid.

(۲) فعل ماضی مجھول سوم شخص مفرد	(۱) فعل ماضی ساده اول شخص جمع
(۴) فعل ماضی مجھول اول شخص جمع	(۳) فعل ماضی ساده سوم شخص مفرد

-۶۵- آوانویسی درست عبارتی که زیر آن خط کشیده شده کدام است؟

byš TMH 'Nw H̄TY' NPLt L̄Hw znk 'TRH L' YH̄Wt 'YK 'k šty ... .

bē-ž ānōh kū (۲)	bē-ž ōd ānōh (۱)
bē-ž ōd kū (۴)	bē-ž ānōh hō (۳)

-۶۶- کرتیر در زمان بهرام اول دارای کدام لقب بود؟

(۲) کرتیر هیربد	(۱) کرتیر موبد
(۴) کرتیر بختروان	(۳) کرتیر موبد هرمزد

-۶۷- کدام کتبیه دارای دو نسخه فارسی میانه و پهلوی اشکانی است؟

(۲) مهرنسی در فیروزآباد	(۱) اپسا در بیشاپور
(۴) شاپور در تخت جمشید	(۳) کرتیر بر کعبه زرتشت

-۶۸- وزن شعری گاه سوم از گاهان (یسن ۴۷-۵۰) چگونه است؟

(۱) ۳ بیت ۱۶ هجایی که ۷ هجا مصراع اول و ۹ هجا مصراع دوم است.	(۲) ۴ بیت ۱۱ هجایی که ۴ هجا مصراع اول و ۷ هجا مصراع دوم است.
(۳) ۴ بیت ۱۲ هجایی که ۶ هجا مصراع اول و ۶ هجا مصراع دوم است.	(۴) ۵ بیت ۱۳ هجایی که ۸ هجا مصراع اول و ۵ هجا مصراع دوم است.

- ۶۹- براساس اساطیر بندھشی کدام گزینه درباره «ابرسین» و «سسور» درست است؟
- ۱) کوهی در البرز - جنگلی که در آن جمشید را اره کردند.
  - ۲) کوه ابرسام را گویند - دریایی در میان پوئیدیگ و فراخکرد
  - ۳) رودی که به دریای فراخکرد ریزد - کوهی که کیخسرو در آن پنهان شد.
  - ۴) بزرگ‌ترین کوه پس از البرز - چشمهای که آذربزین مهر نزدیک آن نشینند.
- ۷۰- جایگاه آتش‌های «افرونی، بهفرنفتار، برزی سوه (بلند سود)» به ترتیب کجا است؟
- ۱) گرودمان - مردمان و گوسفندان - آسمان
  - ۲) آسمان - مردمان و گوسفندان - گرودمان
  - ۳) مردمان و گوسفندان - گرودمان - آسمان
- ۷۱- کدام گزینه درباره پشوتون گشتاسپان نادرست است؟
- ۱) از جاودانان زرتشتی است.
  - ۲) در گنج دژ زندگی می‌کند.
  - ۳) همراه با صدوپنجاه مرد پرهیزکار به یاری دین می‌آید. ۴) در پایان هزاره او شیدر ظهور می‌کند.
- ۷۲- داستان آفرینش جهان در کدام متن پهلوی نیامده است؟
- ۱) بندھش
  - ۲) روایت پهلوی
  - ۳) دینکرد ششم
  - ۴) گزیده‌های زادسپرم
- ۷۳- در متن بندھشن آمده است که هرمزد به یاری ..... شادی را آفرید.
- ۱) دئنا
  - ۲) آسمان
  - ۳) فروهرها
  - ۴) اشهوهیشه
- ۷۴- لقب «استبد» در اواخر دوران ساسانی به ..... اطلاق می‌شده است.
- ۱) رئیس چاپارخانه
  - ۲) رئیس تشریفات
  - ۳) معاون آمارگر کل
  - ۴) ناظر بر امور اسباب جنگی
- ۷۵- کدام شاهان ساسانی پیش از به قدرت رسیدن لقب گیلانشاه و کرمانشاه داشتند؟
- ۱) هرمزد اول - بهرام دوم
  - ۲) بهرام اول - بهرام چهارم
  - ۳) اردشیر دوم - هرمزد سوم
- ۷۶- کدام پادشاه ساسانی شهر شوش را ویران کرد و مردم آنجا را به علت طغیان به قتل رساند؟
- ۱) بهرام اول
  - ۲) یزدگرد اول
  - ۳) شاپور دوم
  - ۴) بهرام دوم
- ۷۷- براساس بندھش استویهاد و ورن دشمن کدام موجودات ایزدی هستند؟
- ۱) رام - آسن خرد
  - ۲) اخو - آسن خرد
  - ۳) رام - اردا فرورد
  - ۴) اخو - اردا فرورد
- ۷۸- ایزد فرّه بخشنده آبرومند، زیرا ابر از اوست که بیش آید. گرمابخش [اوست]، زیرا اندر جهان از اوست که درختان گرم‌تر [بوند]. رویش مند است، زیرا رمه گوسفندان را بیفزاید. سودمند است، زیرا [هر] چیز را تازه دارد. نیکوی آبادی اومند است، زیرا همه آبادی‌ها را او بهتر سازد.
- ۱) ماه
  - ۲) خورشید
  - ۳) رپیشوین
  - ۴) بزر ایزد
- ۷۹- در اساطیر ایرانی کدام مورد به پیکر جوان پانزده ساله درنیامده است؟
- ۱) زمان درنگ خدای
  - ۲) باد نیکو
  - ۳) سوک
  - ۴) خواب
- ۸۰- کدام متن در زمرة آثار مربوط به کشف و شهود و پیشگویی قرار دارد؟
- ۱) روایات آذر فرنبغ فرخزادان
  - ۲) زند آگاهی
  - ۳) رساله روزها
  - ۴) بهرام ور جاوند

-۸۱- کتبیه سرخ گُتل به چه خط و زبانی است و در کجا قرار دارد؟

- ۱) یونانی - بلخی - بغلان
 ۲) یونانی - یونانی - بلخ
 ۳) بلخی - یونانی - بغلان
 ۴) بلخی - بلخی - بلخ

-۸۲- کدام گزینه درباره داستان «مسکدانه و شاه زنان» درست است؟

- ۱) صورت کهن «هما و همایون» دوره اسلامی است.
 ۲) داستان انتقام‌گیری شیرین از شیرویه توسط کنیز خود است.
 ۳) روایتی از پادشاهی پوراندخت است که جاخط به عربی ترجمه کرده است.
 ۴) داستان حیله‌های شیرین و کنیز او برای چیرگی بر موبدی است که خسرو را از زنان بر حذر می‌داشت.

-۸۳- براساس متن کتاب زند بهمن یسن، مطالب این کتاب از ترجمه و تفسیر کدام نسک کهن اوستا گرفته شده است؟

- ۱) بخ (۴) ورشت مانسر ۲) سودگر (۳) دامداد

-۸۴- به تصریح رساله گجستک اباليش، نام عبدالله یا اباليش گجسته پیش از گرویدن به اسلام چه بوده است؟

- ۱) فرخ پیروز (۴) مردان فرخ ۲) هرمذ داد (۳) دی هرمذ

-۸۵- در بندهش، عبارت «آن را گزارش این که زیستگاه مهر و ماه و سبزی به پیدایی آمد» در شرح و وصف کدام گاهنبار آمده است؟

- ۱) مدیوشهم (۴) مدیوزرم ۲) پدیشه (۳) آیاسرم

-۸۶- کدام گزینه، از واژه‌های دخیل از سریانی در زبان پارتی است؟

- ۱) ewangelyōn (۴) niβrān (۳) kādūš (۲) bēm (۱)

-۸۷- قدیمی‌ترین نسخه خطی اوستا شامل کدام متن اوستایی است؟

- ۱) ویسپرد (۴) خرده اوستا و زند آن ۲) یسنا (۳) وندیداد ساده

-۸۸- عبارت زیر مربوط به کدام مورد است؟

«متنی است اوستایی که تنها قطعاتی از آن (شامل ۲۹ جمله اوستایی) در دست است. موضوع اصلی این متن «مرگ» است. احتمالاً آفرین یا دعایی بوده است که پس از آفرینگان و پیش از سحرگاه چهارمین روز پس از مرگ، به یاد شخص درگذشته خوانده می‌شده است.»

- ۱) سروش باج (۴) آفرینگان دهمان ۲) ویشا نسک (۳) اوگمدیچا

-۸۹- گویش یغناپی بازمانده کدام زبان ایرانی دوره میانه است؟

- ۱) سعدی (۴) ختنی ۲) پارتی (۳) بلخی

-۹۰- لقب اوئرگتس (Euergetēs) که پادشاهان اشکانی در مسکوکات خود ذکر می‌کردند، به چه معنی است؟

- ۱) دوستدار یونان (۴) نیکوکار ۲) دلیر (۳) عادل